

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

میثاق حفظ و توسعه بیان های فرهنگی سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)

تاریخ نشر: (۲۰) جوزا سال ۱۳۸۸ هـ.ش نمبر مسلسل: (۹۸۲)

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد الحاق افغانستان به میثاق حفظ و توسعه تنوع به بیان های
فرهنگی سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد

شماره: (۵۳)

مؤرخ: ۱۳۸۸/۳/۱۶

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده شصت و چهار قانون اساسی، الحاق افغانستان را به میثاق حفظ و توسعه تنوع به بیان
های فرهنگی، سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) که توسط مصوبات شماره (۱۳۳) مؤرخ
۱۳۸۸/۲/۱۴ ولسی جرگه و (۱۱۸) مؤرخ ۱۳۸۸/۲/۲۹ مشرانو جرگه شورای ملی تصدیق گردیده، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با مصوبات مجلسین شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصدیق ولسی جرگه از میثاق حفظ و توسعه بیان های فرهنگی سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، میثاق حفظ و توسعه تنوع بر بیان های فرهنگی سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) به داخل (۳۵) ماده و یک ضمیمه در جلسه عمومی روز دو شنبه مؤرخ ۱۳۸۸/۲/۱۴ ولسی جرگه تصدیق گردید.

میرویس یاسینی

نادیب اول ولسی جرگه

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

دارالانشاء

تصدیق مشرانو جرگه میثاق حفظ و توسعه تنوع به بیان های فرهنگی، سازمان تعلیمی، علمی و

فرهنگی ملل متحد (یونسکو)

شماره: (۱۱۸)

تاریخ: ۱۳۸۸/۲/۲۹

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، میثاق حفظ و توسعه تنوع به بیان های فرهنگی، سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در جلسه عمومی مؤرخ ۱۳۸۸/۲/۲۹ مشرانو جرگه تصدیق گردید.

سید حامد گیلانی

نایب اول مشرانو جرگه

میثاق حفظ توسعه تنوع بیان های فرهنگی

کنفرانس عمومی سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در سی و سومین اجلاس خود در پاریس از ۳ الی ۲۱ اکتوبر ۲۰۰۵:

- ۱- با تأکید بر اینکه تنوع فرهنگی خصوصیت متمایز جامعه بشری است.
- ۲- با آگاهی از اینکه تنوع فرهنگی میراث مشترک انسان ها است و برای حفظ منافع عمومی باید به آن احترام گذاشت.
- ۳- با آگاهی از اینکه تنوع فرهنگی با ایجاد دنیای غنی و متنوع دامنه اختیارات را گسترش می دهد و ظرفیت های انسانی و ارزش ها را تقویت می کند و به همین دلیل سر چشمه رشد متداوم اجتماعات، مردمان و ملت هاست.
- ۴- با یاد آوری اینکه تنوع فرهنگی که در بستر دموکراسی، تحمل آراء، عدالت اجتماعی و احترام متقابل بین مردمان و فرهنگ ها شگوفا می شود، برای صلح و امنیت در سطوح محلی، ملی و بین المللی، ضروری است.
- ۵- با درک اهمیت تنوع فرهنگی در تحقق کامل مواد اعلامیه حقوق بشر و آزادی های اساسی مندرج در آن و دیگر اسناد شناخته شده جهانی.
- ۶- با تأکید بر ضرورت گنجاندن فرهنگ به عنوان یک عنصر استراتیژک در سیاست های ملی و بین المللی و رشد همکاری های بین المللی با در نظر داشت اعلامیه هزار ساله سازمان ملل متحد (۲۰۰۰) و تأکید خاص آن بر محو فقر.
- ۷- با در نظر داشت گرفتن اینکه فرهنگ در طی زمان و مکان ها متنوع می گردد و این تنوع ریشه در اصالت و کثرتگرایی هویت ها و بیان های فرهنگی ملت ها و جوامع تشکیل دهنده جامعه بشری دارد.
- ۸- با تصدیق اهمیت دانش سنتی خصوصاً سیستم تعلیمی، بومی به عنوان منبع سرمایه معنوی و مادی و سهم مثبت آن در رشد متداوم و همین طور نیاز آن در حفظ و توسعه مناسب.
- ۹- با پذیرش نیاز به اتخاذ اقداماتی برای حفظ و تنوع بیان های فرهنگی و محتوای آنها به خصوص در شرایطی که این بیان ها در معرض نابودی و یا آسیب جدی قرار می گیرند.
- ۱۰- با تأکید بر اهمیت فرهنگ در انسجام اجتماعی به طور کلی، و توانایی خاص آن در بهبود جایگاه و نقش زنان در جامعه.
- ۱۱- با آگاهی از اینکه تنوع فرهنگی با آزادی اندیشه تقویت می شود و با تعامل و تبادل دائمی بین فرهنگ ها گسترش می یابد.
- ۱۲- با تأکید دوباره بر اینکه آزادی اندیشه، بیان و اطلاعات و همچنین تنوع رسانه ها، باعث شگوفایی بیان های فرهنگ در جوامع می شود.

۱۳- با تصدیق اهمیت تنوع بیان های فرهنگی، از جمله بیان های فرهنگی سنتی، که به افراد و ملت ها اجازه می دهد تا به تبادل افکار و ارزش های خود با دیگران پردازد.

۱۴- با یاد آوری اینکه تنوع زبانی عنصر اساسی تنوع فرهنگی است و با تأکید دوباره نقش اساسی آموزش در حفظ و توسعه بیان های فرهنگی.

۱۵- با توجه به اهمیت حیاتی فرهنگ ها، از جمله فرهنگ اقلیت ها و بومیان که در آزادی برای ایجاد، اشاعه و توزیع بیان های فرهنگی سنتی و دسترسی به آنها تجلی می یابد به گونه ای که آنان بتوانند در تحقق توسعه خود از آن بهره برداری کنند.

۱۶- با تأکید بر نقش حیاتی تعامل و خلاقیت فرهنگی در تقویت و احیای تنوع بیان های فرهنگی و تحکیم نقش کار گذاران توسعه فرهنگی در جهت منافع کل جامعه.

۱۷- با تصدیق اهمیت حقوق مالکیت فکری در حمایت از کسانی که در خلاقیت فرهنگی نقش دارند.

۱۸- با اعتقاد به اینکه فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی چون در بردارنده هویت ها، ارزش ها و معانی اند ماهیت اقتصادی و فرهنگی نیز دارند، و نباید صرفاً محصولات تجاری تلقی شوند.

۱۹- با اشاره به اینکه روند های جهانی سازی که زاینده توسعه سریع تکنالوژی اطلاعات و ارتباطات است، شرایطی بی سابقه ای را برای تقویت تعامل بین فرهنگ ها فراهم ساخته و در خطرات ناشی از عدم تعادل میان کشور های غنی و فقیر.

۲۰- با آگاهی از رسالت اساسی یونسکو برای تضمین احترام به تنوع فرهنگ ها و توصیه به انعقاد موافقت نامه های بین المللی لازم برای توسعه آزادی افکار به وسیله کلام و تصویر.

۲۱- با اشاره به مفاد اسناد بین المللی مربوط به تنوع فرهنگی و رعایت حقوق فرهنگی مصوب یونسکو بخصوص اعلامیه جهانی تنوع فرهنگی، سال ۲۰۰۱ این میثاق از تاریخ ۲۰ اکتوبر ۲۰۰۵ تصویب می کند:

یک: اهداف و اصول اساسی اهداف ماده اول:

اهداف میثاق عبارتند از:

الف: حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی.

ب- ایجاد شرایطی برای شگوفایی و تعامل آزاد فرهنگ ها به شیوه ای که منافع متقابل را تضمین کند.

ج- تشویق گفتگو میان فرهنگ ها به منظور تضمین مبادلات گسترده و متوازن فرهنگی در جهان برای احترام به فرهنگ ها و فرهنگ صلح.

د- تقویت و توسعه مناسبات بین فرهنگ ها برای برقراری پیوند میان ملت ها.

- ه- توسعه احترام به تنوع بیان های فرهنگی و افزایش آگاهی از ارزش آنها در سطوح محلی، ملی و بین المللی.
- و- تأکید دوباره بر اهمیت ارتباط میان فرهنگ و توسعه برای همه کشور ها، به خصوص برای کشور های رو به انکشاف و حمایت از اقدامات ملی و بین المللی که برای تضمین شناخت ارزش واقعی این ارتباط صورت می گیرد.
- ز- به رسمیت شناختن ماهیت متمایز فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی به عنوان ابزار هویت، ارزش ها و معانی.
- ح- تأیید دوباره حق حاکمیت کشور ها در حفظ، تصویب و اجرای سیاست ها و اقداماتی که برای حفاظت و توسعه بیان های فرهنگی متنوع در قلمرو های خود مناسب می دانند.
- ط- تقویت همکاری و همبستگی بین المللی بر مبنای تشریک مساعی، برای حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی، بخصوص برای تقویت ظرفیت های کشور های رو به انکشاف.

اصول اساسی ماده دوم:

- ۱- اصل احترام به حقوق بشر و آزادی های اساسی.
- حفظ و توسعه تنوع فرهنگی تنها در پرتو تضمین حقوق بشر و آزادی های اساسی مانند آزادی بیان، اطلاعات و ارتباطات، همچنین آزادی افراد برای انتخاب بیان های فرهنگی، امکان پذیر است هیچ کس نباید از مقررات این میثاق برای نقض یا محدود کردن حقوق بشر و آزادی های اساسی انسان، مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر یا تضمین شده در حقوق بین المللی، استفاده نکند.
- ۲- اصل حاکمیت.
- کشور های طبق منشور سازمان ملل متحد و اصول حقوق بین المللی حق دارند اقدامات و سیاست های برای حفاظت و توسعه تنوع بیان فرهنگی در قلمرو خویش اتخاذ کنند.
۳. اصل تساوی منزلت و احترام همه فرهنگ ها برای حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی، پذیرش شان و احترام برابر برای همه فرهنگ ها، از جمله فرهنگ اقلیت ها و بومیان ضروری است.
۴. اصل همبستگی و همکاری بین المللی.
- هدف همکاری و همبستگی و همکاری بین المللی باید توانمند سازی کشور ها، به خصوص کشور های رو به انکشاف، در ایجاد و تقویت ابزار بیان فرهنگی، از جمله صنایع فرهنگی جدید و تثبیت شده، در سطوح محلی، ملی و بین المللی باشد.
۵. اصل مکمل بودن جنبه های اقتصادی و فرهنگی توسعه فرهنگ یکی از سرچشمه های اصلی توسعه است. بنا براین جنبه های فرهنگی و اقتصادی اهمیت یکسان دارد. مشارکت در آن و بهره مندی از آن حق مسلم همه افراد و ملت ها است.

۶- اصل توسعه پایدار.

تنوع فرهنگی سرمایه ای غنی برای افراد و جوامع است. حفظ، توسعه و نگهداری آن شرط اساسی تحقق رشد متداوم به سود نسل های حاضر و آینده است.

۷- اصل دسترسی یکسان.

دسترسی یکسان به رشته های غنی و گوناگون بیان های فرهنگی در سراسر جهان و دسترسی فرهنگ ها به ابزار بیان و اشاعه عوامل مهم وسیله تقویت تنوع فرهنگی و تشویق تفاهم متقابل است.

۸- اصل آزادی و توازن.

کشور ها به هنگام تدوین برنامه های حمایت از تنوع بیان های فرهنگی باید به روشی مناسب آزادی را در برابر سایر فرهنگ های جهان توسعه داده و سازگاری آنها را با اهداف میثاق حاضر تضمین کنند.

دو: زمینه کاربرد میثاق

زمینه کاربرد ماده سوم:

این میثاق در مورد سیاست ها و فعالیت های که کشور های عضو برای حفظ و توسعه تنوع بیان فرهنگی خود در پیش می گیرند، اجرا خواهد شد.

سه: تعاریف

تعاریف ماده چهارم:

تعاریف اصطلاحات میثاق

۱- تنوع فرهنگی

" تنوع فرهنگی " به روش های متعددی اطلاق می شود که گروه ها و جوامع برای بیان فرهنگ ها به کار می گیرند. این بیان ها از طریق گروه ها و جوامع و بین آنها انتقال می یابد. تنوع فرهنگی نه فقط در روش های متعدد بیان، تقویت و انتقال میراث فرهنگی بشر بلکه در شیوه های متنوع آفرینش هنری، تولید، اشاعه، توزیع بهره مندی- صرف نظر از ابزار و تکنالوژی های مورد استفاده، تجلی می یابد.

۲- محتوای فرهنگی

" محتوای فرهنگی " معنای نماد بعد هنری و ارزش های فرهنگی ناشی از بیان و هویت های فرهنگی است.

۳- بیان های فرهنگی

" بیان های فرهنگی " حاصل خلاقیت افراد، گروه ها، جوامع و دارای محتوای فرهنگی است.

۴. فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی.

"فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی" به فعالیت ها، اشیا و خدماتی اطلاق می شود که مستقل از ارزش تجارتي احتمالی و خصوصیت، کار برد و یا هدف خاصی که دارند، حاوی یا انتقال دهنده بیان های نیز هستند، فعالیت های فرهنگی می تواند هدف بوده و یا در تولید اشیا و خدمات فرهنگی نقش داشته باشد.

۵. صنایع فرهنگی

صنایع فرهنگی عبارتند از صنایع تولید و پخش اشیا و خدمات فرهنگی مندرج در پاراگراف ۴.

۶- سیاست ها و اقدامات فرهنگی "سیاست و اقدامات فرهنگی" به سیاست ها و اقدامات مربوط به فرهنگ در سطوح محلی، ملی، منطقه ای یا بین المللی اطلاق می شود که یا اساساً بر فرهنگ متمرکز اند و یا به گونه طراحی شده اند که تأثیر مستقیم بر بیان های فرهنگی افراد، گروه ها یا جوامع از جمله در خلق، تولید، اشاعه، پخش و دسترسی به فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی دارند.

۷- محافظت (حمایت)

"محافظت" پذیرش اقداماتی است به منظور نگهداری، حراست و تقویت تنوع بیان های فرهنگی.

۸- ارتباط بین فرهنگ ها

"ارتباط فرهنگی" وجود و تعامل برابر میان فرهنگ های متفاوت و امکان ایجاد بیان های فرهنگی مشترکی از طریق گفتگو و احترام متقابل است.

چهار: حقوق و تعهدات کشور های عضو.

مقررات کلی مربوط به حقوق و تعهدات ماده پنجم:

۱- کشور های متعاهد طبق منشور سازمان ملل متحد، اصول حقوق بین المللی و اسناد به رسمیت شناخته شده جهانی در زمینه حقوق بشر، حق حاکمیت خود را برای تدوین و اجرای سیاست های فرهنگی و برنامه ریزی، توسعه تنوع بیان های فرهنگی و تقویت همکاری بین المللی برای رسیدن به اهداف این میثاق مورد تأیید مجدد قرار می دهند.

۲- اجرای سیاست ها و اتخاذ اقدامات مربوط به حمایت و توسعه تنوع بیان های فرهنگی از سوی کشور های متعاهد و در قلمرو آنها، باید منطبق به مقررات این میثاق باشد.

حقوق کشور های عضو ماده ششم:

۱- هر یک از کشور های عضو می تواند در چارچوب سیاست های فرهنگی و مقررات داخلی خود، طبق ماده ۴ و ۶ میثاق و بر مبنای شرایط و نیازهای خاص، مقرراتی را با هدف حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی در قلمرو خویش بکار می برد.

۲- این اقدامات می تواند شامل موارد زیر باشد:

الف- اقدامات تنظیمی با هدف حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی.

ب- اقدامات که به شیوه مناسب فرصت هائرا برای فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی بومی در میان مجموعه فعالیت ها در قلمرو کشور فراهم می سازد تا خلق، تولید، اشاعه و توزیع و بهره مندی از فعالیت ها، و اشیا و خدمات فرهنگی بومی از جمله پیش بینی مقرراتی در مورد زبان مورد استفاده در چنین فعالیت ها، اشیا و خدمات تحقق یابد.

ج- اقداماتی که با هدف دسترسی واقعی (مؤثر) صنایع و فعالیت های فرهنگی بومی و مستقل در بخش غیر رسمی، به ابزار تولید و اشاعه و توزیع فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی صورت می گیرد.

د- اقداماتی که هدف شان جلب کمک های دولتی است.

ه- اقداماتی که سازمانهای غیر انتفاعی و همچنین نهادهای عمومی و خصوصی، هنرمندان و دیگر کارشناسان فرهنگی به منظور گسترش، مبادله و گرایش آزاد عقاید، بیان های فرهنگی، فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی اتخاذ می کند و موجب تقویت روحیه خلاق و تجاری در چنین فعالیت های می شوند.

و- اقداماتی که به منظور تأسیس و حمایت از مؤسسات دولتی انجام می شود.

ز- اقداماتی که به منظور حمایت و تشویق هنرمندان و کسانی صورت می گیرد که در خلق بیان فرهنگی مشارکت دارند.

ح- اقداماتی که هدف شان تقویت تنوع رسانه ها، از جمله از طریق شبکه های رادیو و تلویزیونی است.

توسعه بیان های فرهنگی ماده هفتم:

۱- کشور های عضو تلاش خواهند کرد تا در قلمرو خویش فضایی ایجاد کنند که افراد و گروه های اجتماعی را به فعالیتهای ذیل تشویق نمایند:

الف- ایجاد، تولید، اشاعه و پخش بیان های فرهنگی و دسترسی به آن، با توجه به شرایط خاص و نیاز های خاص زنان و گروه های اجتماعی از جمله اقلیت ها و بومیان.

ب- دسترسی، به بیان های فرهنگی گوناگون در کشور خود و همچنین سایر کشور های جهان.

۲- کشور های عضو تلاش خواهند کرد تا سهم مهم جامعه هنرمندان خلاق و اجتماعات فرهنگی و سازمان های حامی آنها و همچنین نقش محوری آنها را در تقویت تنوع بیان های فرهنگی به رسمیت بشناسند.

حمایت از بیان های فرهنگی ماده هشتم:

۱- یک دولت عضو می تواند شرایط خاصی را که موجب شده بیان های فرهنگی کشورش در معرض نابودی یا تهدید جدی قرار گرفته و یا به کمک فوری نیاز دارد مشخص سازد، بدون آنکه این اقدام مغایر مواد ۵ و ۶ میثاق باشد.

۲- کشور های عضو برای نگهداری از بیان های فرهنگی در شرایط مورد اشاره در پاراگراف یک، می توانند اقدامات مناسب و منطبق با مفاد این میثاق را اتخاذ کنند.

۳- کشور های عضو باید گزارشی از اقدامات انجام شده را برای مقابله با شرایط پیش آمده به کمیته بین دولتی موضوع ماده (۲۳) میثاق ارائه کنند، کمیته می تواند توصیه های مناسب را ارائه دهد.

تبادل اطلاعات و شفافیت ماده نهم:

کشور های عضو باید اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف- ارائه گزارش سالانه به یونسکو حاوی اطلاعات لازم در مورد کارهای که برای حفظ و توسعه بیان های فرهنگی در سطح ملی و بین المللی انجام شده است.

ب- تعیین رابط برای تبادل اطلاعات مربوط به میثاق.

ج- تبادل اطلاعات در زمینه حفظ و گسترش تنوع بیان های فرهنگی.

ماده دهم:

آموزش و آگاهی عمومی

اعضاء باید امور زیر را انجام دهند:

الف- تشویق و توسعه شناخت اهمیت حفظ و گسترش تنوع بیانهای فرهنگی از طریق آموزش و برنامه های آگاه سازی عمومی.

ب- همکاری با یکدیگر و با سازمان های بین المللی و منطقه ای برای تحقق مفاد این ماده.

ج- تشویق خلاقیت و تقویت ظرفیت های تولید با اجرای برنامه های آموزشی و مبادلاتی، این برنامه ها باید که به گونه ای اجرا شوند که تأثیر منفی بر اشکال سنتی تولید نداشته باشند.

مشارکت جامعه مدنی ماده یازدهم:

کشور های عضو بر نقش اساسی جامعه مدنی در حمایت و توسعه تنوع بیان های فرهنگی، اذعان دارند و باید جامعه مدنی را به مشارکت فعال در اقدامات مربوط به تحقق هدف های این میثاق تشویق کنند.

توسعه همکاری بین المللی ماده دوازدهم:

کشور های عضو با توجه به شرایط مندرج در مواد ۸ و ۱۷ باید سعی کنند همکاری های دو جانبه، منطقه ای و بین المللی خود را مصروف ایجاد شرایطی کنند که به گسترش تنوع بیان های فرهنگی بخصوص در عرصه های زیر بینجامد:

الف- تسهیل گفتگو میان دولت های عضو در زمینه سیاست های فرهنگی.

ب- توانا کردن ظرفیت های مدیریتی و راهبردی نهاد های فرهنگی عمومی در بخش دولتی از طریق مبادلات بین المللی فرهنگی و کارشناسی و در میان نهادن بهترین رویه ها.

ج- تقویت مشارکت با جامعه مدنی، سازمان های غیر دولتی و بخش خصوصی و همکاری بین آنها در زمینه توسعه و گسترش تنوع بیان های فرهنگی.

د- استفاده از تکنالوژی های نوین، تشویق مشارکت در بهبود تبادل اطلاعات و تفاهم فرهنگی و تقویت گوناگون بیان های فرهنگی.

ه- تشویق به انعقاد موافقتنامه های مشترک تولید و توزیع.

ارتباط فرهنگ با رشد متداوم ماده سیزدهم:

کشور های عضو به منظور ایجاد شرایط مناسب برای توسعه پایدار باید سعی کنند تا فرهنگ را در سیاست های توسعه وی خود در کلیه سطوح وارد کننده و از این طریق به توانمند سازی جنبه های مربوط به حفظ و حمایت از تنوع بیان های فرهنگی بپردازد.

همکاری برای توسعه ماده چهاردهم:

کشور های عضو تلاش خواهند کرد با حمایت از همکاری در زمینه توسعه پایدار و کم نمودن فقر به خصوص در ارتباط با نیاز های خاص کشور های رو به انکشاف ظهور بخش فرهنگی مؤثر را از طرق ذیل تقویت کنند:

۱- بالای بردن توان صنایع فرهنگی در کشور های رو به انکشاف از طریق:

الف- ایجاد و توانمند کردن ظرفیت های تولید و توزیع فرهنگی در کشور های رو به انکشاف.

ب- تسهیل دسترسی گسترده تر فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی به بازار جهانی و شبکه بین المللی توزیع.

ج- ایجاد بازار های محلی و منطقه ای کار آمد.

د- اتخاذ شیوه های مناسب در کشور های توسعه یافته برای تسهیل ورود (حضور) فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی کشور های رو به انکشاف به قلمرو آنها.

ه- حمایت از کار خلاق و تسهیل رفت و آمد هنرمندان کشور های رو به انکشاف تا حد امکان.

و- تشویق همکاری مناسب بین کشور های توسعه یافته و در حال توسعه در زمینه های مختلف از جمله در زمینه موسیقی و فلم.

۲- تقویت ظرفیت از طریق تبادل اطلاعات، تجارب و تخصص ها، تربیت نیروهای انسانی کشور های رو به انکشاف در بخش های دولتی و خصوصی به خصوص ظرفیت های مدیریتی و ستراتیژی، تدوین و اجرای سیاست ها، توسعه بیان های فرهنگی، توسعه مؤسسات کوچک، متوسط، استفاده از تکنالوژی و همچنین توسعه و انتقال مهارت ها.

۳- انتقال دانش و مهارت با به کارگیری شیوه های تشویقی مناسب، به خصوص در زمینه مؤسسات و صنایع فرهنگی.

۴- حمایت مالی از طریق:

الف- تأسیس صندوق بین المللی تنوع فرهنگی به موجب ماده ۱۸.

ب- پیشبینی کمک رسمی به توسعه در صورت لزوم از جمله کمک های تکنیکی به منظور تشویق و حمایت خلاقیت.

ج- دیگر اشکال کمک مالی، مانند اعطای قروض کم منفعت، کمک های بلاعوض و دیگر روش مالی.

روش های همکاری ماده پانزدهم:

کشور های عضو باید مشارکت میان بخش های عمومی، خصوصی و سازمان های غیر انتفاعی را به منظور همکاری با کشور های رو به انکشاف برای بهبود ظرفیت های آنها در حفظ و توسعه تنوع بیان های فرهنگی، تشویق کنند. این مشارکت ابتکاری باید بر حسب نیاز های عملی کشور های در حال توسعه، بر توسعه بیشتر زیربنای اقتصادی، منابع انسانی، سیاست ها و همین طور تبادل فعالیت ها، اشیا و خدمات فرهنگی تأکید کند.

اولویت برای کشور های رو به انکشاف ماده شانزدهم:

کشور های پیشرفته باید با اتخاذ چارچوب های حقوقی و اداری لازم و در نظر گرفتن امتیازات خاص برای هنرمندان، متخصصان و کارگزاران فرهنگی و اشیا و خدمات فرهنگی کشور های رو به انکشاف، به سهولت مبادلات فرهنگی کمک کنند.

همکاری بین المللی برای احیای بیان های فرهنگی در معرض خطر

ماده هفدهم:

کشور های عضو طبق شرایط مندرج در ماده (۸) میثاق باید به یکدیگر و به خصوص به کشور های در حال توسعه کمک نمایند.

صندوق بین المللی تنوع فرهنگی ماده هجدهم:

۱- تأسیس " صندوق بین المللی تنوع فرهنگی " که از این پس "صندوق" نامیده می شود.

۲- صندوق باید به عنوان صندوق وام طبق مقررات مالی یونسکو تشکیل شود.

۳- منابع مالی صندوق به طرق زیر تأمین خواهد شد:

الف- حق عضویت دولت های عضو.

ب- کمک هایی که کنفرانس عمومی یونسکو به این منظور اختصاص می دهد.

ج- کمک هایی مالی، هدایا و کمک های دیگر کشور ها، سازمان و برنامه های ملل متحد، سایر سازمان های منطقه ای و بین المللی و مجامع دولتی و خصوصی و یا افراد.

د- کلیه منافع یا سود حاصله از منابع مالی صندوق.

هـ - منابع مالی که از طریق اجرای برنامه به نفع صندوق جمع آوری شده باشد.

و- سایر منابع که مقررات صندوق آنها را مجاز می داند.

۴- تصمیم گیری در مورد استفاده از منابع صندوق بر مبنای دستور العمل کنفرانس دولت های عضو، موضوع ماده (۲۲) میثاق بر عهده کمیته بین الدولتی است.

۵- کمیته بین الدولتی می تواند کمک های مالی و سایر کمک ها را برای اهداف کلی و خاص مربوط به طرح های خاص بپذیرد، مشروط به اینکه این طرح ها، قبلاً توسط کمیته پذیرفته شده باشند.

۶- کمک مالی به صندوق نباید مشروط به شرط اقتصادی و سیاسی و یا قید های مغایر با اهداف میثاق باشد.

۷- دولت های عضو برای تحقق اهداف میثاق باید حق عضویت خود را به طور منظم پرداخت نمایند.

مبادله، تحلیل و انتشار اطلاعات ماده

نزد هم:

۱- اعضاء توافق می کنند که در زمینه جمع آوری اطلاعات و احصائیه های مربوط به بیان های فرهنگی و بهترین رویه های حفظ و توسعه آنها به مبادله اطلاعات و تبادل تجربیات پردازند.

۲- یونسکو باید با استفاده از میکانیزم موجود در سکرتریت در جمع آوری و نشر معلومات مربوط به احصائیه، سهولت ایجاد نماید.

۳- یونسکو باید، یک بانک اطلاعاتی از بخش های، سازمان های دولتی، خصوصی و غیر انتفاعی متفاوت در حوزه بیان های فرهنگی تأسیس و معلومات را همواره تجدید نماید.

۴- یونسکو برای تسهیل جمع آوری معلومات، باید توجه خاص به ظرفیت سازی و تقویت کارشناسی دولت های عضو خواستار چنین کمک ها مبدول دارد.

۵- مجموعه اطلاعات موضوع این ماده باید مکمل مجموعه اطلاعات جمع آوری شده در ماده (۹) باشد.

پنجم: ارتباط میثاق با سایر اسناد حقوقی بین المللی

ارتباط با سایر معاهدات: حمایت های دو جانبه، تکمیلی و عدم وابستگی

ماده بیستم:

۱- اعضاء می پذیرند که با حسن نیت تعهدات خود را نسبت به این میثاق و دیگر معاهداتی که عضو آن هستند انجام دهند، بدون اینکه این میثاق را جز سایر معاهدات بشمارد:

الف- اعضا باید پشتیبانی و حمایت متقابل میثاق را با سایر معاهداتی که در آنها عضو هستند، تقویت کنند.

ب- کشور های عضو باید مقررات این میثاق را به هنگام تفسیر و اجرای معاهدات دیگری که در آنها عضویت دارند و عضویت در سایر تعهدات بین المللی را مد نظر قرار دهند.

۲- مفاد این میثاق نباید به گونه ای تفسیر شود که باعث تغییر حقوق و تعهدات اعضاء در قبال سایر معاهداتی شود که در آنها عضویت دارند.

مشاورت و هماهنگی بین المللی

ماده بیست و یکم:

اعضاء می پذیرند که اهداف و اصول این میثاق را در دیگر مجامع بین المللی توسعه دهند. برای این منظور باید به نحو مقتضی و با در نظر گرفتن این اهداف و اصول با یکدیگر به مشوره پردازند.

ششم: ساختار میثاق مجمع عمومی کشور های عضو

ماده بیست و دوم:

۱- تأسیس مجمع عمومی کشور های عضو این مجمع، ارگان عمومی و عالی میثاق خواهد بود.

۲- مجمع عمومی کشور های عضو هر دو سال یکبار تشکیل جلسه می دهد. در صورت تمایل مجمع عمومی، و یا درخواست یک سوم دولت های عضو که باید به کمیته بین الدولتی تسلیم شود، جلسه فوق العاده تشکیل می شود.

۳- مجمع عمومی کشور های عضو مقررات و دستور العمل های را تعیین خواهد کرد.

۴- وظایف مجمع عمومی:

الف- انتخابات اعضاء کمیته بین الدولتی.

ب- بررسی گزارش کشور های عضو میثاق که از سوی کمیته بین الدولتی ارائه می گردد.

ج- پذیرش دستور العمل های اجرایی که به درخواست مجمع توسط کمیته بین الدولتی تهیه می شود.

د- تعیین برنامه های دیگری که برای پیشبرد اهداف این میثاق ضروری تشخیص داده می شود.

کمیته بین الدولتی ماده

بیست و سوم:

۱- کمیته بین الدولتی برای حمایت و توسعه تنوع بیان فرهنگی (که از این پس کمیته بین الدولتی نامیده خواهد شد) در قالب یونسکو تشکیل می گردد. این کمیته متشکل از نماینده گان هجده کشور عضو خواهد بود که پس از لازم الاجراء شدن میثاق، طبق ماده (۲۹) توسط مجمع عمومی کشورهای عضو برای مدت چهار سال، انتخاب خواهند شد.

۲- کمیته بین الدولتی اجلاس های سالانه تشکیل خواهد داد.

۳- کمیته بین الدولتی با نظارت و هدایت مجمع عمومی فعالیت خواهد کرد و در قبال مجمع عمومی پاسخ گو است.

۴- پس از افزایش تعداد اعضای میثاق به (۵۰) عضو، کمیته بین الدولتی دارای (۲۴) عضو خواهد شد.

۵- اعضای کمیته بین الدولتی با رعایت اصل تقسیمات جغرافیایی برابر و دوره ئی انتخاب خواهند شد.

۶- کمیته بین الدولتی بدون آنکه به مسئولیت های دیگری که توسط این میثاق برای آن در نظر گرفته شده است خدشه ای وارد شود، وظایف زیر را نیز بر عهده دارد:

الف- توسعه اهداف این میثاق و تشویق و نظارت بر اجرای آن.

ب- تهیه دستور العمل های اجرایی مورد نیاز تحقق و اجرای مفاد این میثاق و تسلیم آن به مجمع عمومی برای تصویب.

ج- انتقال گزارش های اعضای میثاق همراه با توصیه ها و خلاصه ای از محتوای آنها، به مجمع عمومی.

د- ارائه توصیه های مناسب در موقعیت های خاص به اعضاء، طبق مقررات میثاق، خاصاً ماده (۸) آن.

هـ - تدوین دستور العمل ها و سایر میکانیزم های مشورتی به منظور توسعه اصول این میثاق در محافل بین المللی دیگر.

و- انجام سایر وظایف به درخواست مجمع عمومی.

ز- کمیته بین الدولتی طبق مقررات آیین نامه خود، می تواند هر زمان از سازمان های عمومی و خصوصی یا افراد برای شرکت در جلسات خاص مشورتی دعوت به عمل آورد.

ح- کمیته بین الدولتی مقررات آیین نامه خود را تدوین و برای تصویب به مجمع عمومی تسلیم خواهد کرد.

سکرتريت يونسكو

ماده بيست و چهارم:

۱- سکرتريت يونسكو، با ارگانهای ميثاق کمک خواهد کرد.

۲- سکرتريت بايد اسناد مجمع عمومي و کميته بين الدولتي و همچنان دستور کار جلسات آنها را آ ماده و در تحقق مصوبات مساعدت کند و گزارش دهد.

هفتم: موارد نهايي

حل و فصل اختلافات

ماده بيست و پنجم:

۱- در صورت بروز اختلاف بين کشور های عضو در مورد تفسير و اجرای ميثاق، طرفين بايد اختلاف خود را از طريق مذاکره حل و فصل نمايند.

۲- اگر کشور های ذيربط نتوانند با مذاکره به توافق برسند، بايد مشترکاً از کشور ثالث درخواست ميانجیگری کنند.

۳- اگر وساطت و ميانجیگری در حل اختلافات مؤثر واقع نگردد، طرفين بايد طبق روش کار (دستورالعمل) ضميمه اين ميثاق به رويه تفاهم رجوع کنند. طرفين بايد با حسن نيت پيشنهاد ميثاق تفاهم را برای رفع اختلافات، مورد بررسی قرار دهند.

۴- هر عضو می تواند در زمان تصويب، پذيرش، تأييد يا الحاق، اعلام کند که رويه سازش را نمی پذيرد. هر یک از اعضا که چنين نظری را اعلام کرده باشد می تواند، اعلام کند که رويه سازش را نمی پذيرد. هر یک از اعضا که چنين نظری را اعلام کرده باشد می تواند در هر زمان از طريق اطلاع به مدير عمومي يونسكو نظر اظهار شده خود را پس بگيرد.

تصويب، پذيرش، تأييد يا الحاق کشور های عضو

ماده بيست و ششم:

۱- تصويب، پذيرش، تأييد يا الحاق کشور های عضو يونسكو به اين ميثاق مطابق با احكام و رويه های قانون اساسی آنها صورت می گيرد.

۲- اسناد تصويب، پذيرش، تأييد و الحاق به ميثاق بايد به مدير عمومي يونسكو تسليم داده شود.

الحاق

ماده بیست و هفتم:

۱- میثاق برای الحاق کشور هایی که در یونسکو عضویت ندارند، اما عضو سازمان ملل متحد یا هر یک از نهادهای تخصصی وابسته به آن هستند و از سوی کنفرانس عمومی یونسکو برای الحاق به میثاق از آنها دعوت شده باشد، مفتوح است.

۲- همچنین سرزمین هایی که از خود مختاری کامل و مورد پذیرش رسمی سازمان ملل متحد بهره مند اند اما طبق قطعنامه شماره ۱۵۱۴ (XV) مجمع عمومی هنوز به استقلال کامل دست نیافته اند و در خصوص موضوعات مورد نظر این میثاق از جمله انعقاد قرار داد در خصوص محور های میثاق صلاحیت دارند، می توانند به میثاق ملحق شوند.

۳- مقررات زیر در مورد سازمان های منطقه ای هماهنگی اقتصادی به کار برده می شود:

الف- هر سازمان منطقه ای اقتصادی، طبق مقررات زیر و با پذیرش کامل تعهدات مندرج در میثاق همانند کشور های عضو، می تواند به این میثاق ملحق شود.

ب- در صورتی که یک یا چند کشور عضو چنین سازمان، خود عضو میثاق باشد، سازمان یا کشور عضو یا کشور های عضو در مورد مسئولیت اجراء تعهدات شان، نسبت به این میثاق تصمیم خواهند گرفت.

* این تقسیم مسئولیت، پس از تمام اقدامات مندرج پاراگراف فرعی زیر مورد اجراء قرار می گیرد:

- سازمان و کشور های عضو، نمی توانند به طور همزمان از حقوق، میثاق استفاده کنند. در ضمن سازمان های منطقه ای اقتصادی در چارچوب صلاحیت خود به تعداد کشور های عضو که عضو میثاق نیز هستند دارای حق رأی هستند. در صورتی که یکی از کشور های عضو سازمان از حق رأی خود استفاده، کند، سازمان حق رأی خود را از دست می دهد و یا بالعکس.

ج- سازمان منطقه ای اقتصادی کشور های عضو آن زمانی که در مورد تقسیم مسئولیت، موضوع زیر پاراگراف (ب) توافق کنند، باید اعضای سازمان را از تقسیم مسئولیت پیشنهاد به یکی از روش های زیر مطلع نمایند.

*: این سازمان باید در اسناد الحاق خود، به صراحت تقسیم مسئولیت های مربوط به مفاد میثاق را اعلام کند.

*: در صورت اصلاح و یا تغییر مسئولیت ها، سازمان منطقه ای اقتصادی باید هر نوع اصلاح مسئولیت ها را به همین اسناد اطلاع دهد و همین اسناد به نوبه خود اعضای را از تغییرات و اصلاحات مطلع سازد.

د- فرض بر این است که کشور های عضو یک سازمان منطقه هماهنگی اقتصادی عضو این میثاق، صلاحیت خود را در مواردیکه انتقال آنها به سازمان صریحاً اعلام شده و یا به همین اسناد اطلاع داده نشده بود، حفظ کنند.

هـ - " سازمان های منطقه هماهنگی اقتصادی" به سازمان هایی گفته می شود که به وسیله کشور های مستقل عضو سازمان ملل یا هر یک از نهاد های وابسته به آن تأسیس شده است و کشور های صلاحیت خود را در ارتباط با موضوعات این میثاق به آن واگذار کرده اند و طبق دستور العمل های داخلی خود مجاز است که به عضویت آن در آیند.

۴- اسناد الحاق باید به مدیر عمومی یونسکو تسلیم شود.

رابطه (مرجع تماس)

ماده بیست و هشتم:

دولت ها پس از الحاق به میثاق به موجب ماده (۹) یک رابط تعیین خواهند کرد.

لازم الاجراء شدن میثاق

ماده بیست و نهم:

۱- این میثاق سه ماه پس از تاریخ ارایه سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق از جانب کشور های عضو، برای آن دسته از کشور هایی که اسناد مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق آن را در آن تاریخ یا قبل از آن تاریخ تودیع نموده اند، لازم الاجراء خواهند بود.

۲- طبق این ماده و اسنادی که از سوی سازمان های منطقه ای هماهنگی اقتصادی تودیع می شود، نباید اضافه بر اسنادی تلقی شود که از سوی کشور های عضو آن سازمان تودیع شده است.

نظام های فدرال یا عدم موجودیت قانون اساسی منسجم

ماده سی ام:

با تصدیق اینکه موافقت نامه های بین المللی اعضای آنها را، بدون توجه با نظام های قانونی آنها، متعهد می سازد، شرایط زیر در مورد دولت های متعاهدی که تابع نظام فدرال یا عدم موجودیت قانون اساسی منسجم هستند، اعمال می شود:

الف- در ارتباط به مفاد میثاق که در چارچوب قلمرو قانونی دولت فدرال یا قوه مقننه مرکزی، اجراء می شود، تعهدات دولت فدرال یا دولت مرکزی همان تعهدات دولت های متعاهدی است که نظام فدرالی ندارند.

ب- در ارتباط با مفاد میثاق که اجراء آن در حوزه صلاحیت قانونی ایالت ها، نواحی، شهرها، که ملزم به اتخاذ اقدامات تضمینی بر اساس نظام قانون اساسی فدراسیون نیستند، دولت فدرال در صورت لزوم مقامات این ایالت ها، نواحی شهر ها را مطلع می کند و تصویب آنها را توصیه می کند.

خروج از میثاق

ماده سی و یکم:

- ۱- دولت متعهد می‌تواند از این میثاق خارج شود.
- ۲- خروج از میثاق باید کتباً اعلام شود و سند مربوط به نزد مدیر عمومی یونسکو تودیع شود.
- ۳- خروج از میثاق، دوازده ماه پس از دریافت سند خروج، رسمیت می‌یابد. در هر حال خروج زمانی که پذیرفته نشده باشد به هیچ وجه در تعهدات مالی دولت متعهد متقاضی خروج، تأثیر نخواهد گذارد.

وظایف مربوط به تودیع اسناد توافق

ماده سی و دوم:

مدیر عمومی یونسکو به عنوان همین اسناد این میثاق باید تودیع همه اسناد تصویب پذیرش، تأیید و الحاق مذکور در مواد (۲۵ و ۲۶) و همچنین اسناد خروج از پیمان مذکور در ماده (۳۰) را با دولت های عضو سازمان، کشور های غیر عضو سازمان موضوع ماده (۲۶) و نیز سازمان ملل متحد اطلاع دهد.

اصلاحات

ماده سی و سوم:

- ۱- هر یک از دولت های متعهد این میثاق می‌تواند پیشنهاد اصلاح آن را کتباً به مدیر عمومی اعلام نماید. مدیر عمومی باید این پیشنهاد کتبی را به همه دولت های متعهد اعلام کند اگر ظرف (۶) ماه پس از تاریخ اعلام این پیشنهاد، کمتر از نصف دولت های متعهد به این خواسته جواب مثبت دادند، مدیر عمومی این پیشنهاد را در جلسه بعدی مجمع عمومی مطرح خواهد کرد تا مورد بحث قرار گیرد و احتمالاً تصویب شود.
- ۲- برای تصویب اصلاحات، وجود رأی اکثریت دو سوم دولت های متعهد حاضر و رأی دهنده ضروری است.
- ۳- اصلاحات مصوب این میثاق، باید جهت تصویب پذیرش، تأیید و الحاق برای کشور های عضو، فرستاده شوند.
- ۴- اصلاحات برای دولت های متعهدی که آن را مورد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق قرار داده اند سه ماه پس از تودیع اسناد ذکر شده در پاراگراف (۳) این ماده، توسط دولت های متعهد لازم الاجراء می‌شود. پس از آن برای هر دولت متعهدی که اصلاحات را مورد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق قرار دهد، اصلاح مذکور سه ماه پس از تاریخ تودیع سند، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق توسط آن دولت متعهد لازم الاجراء است.
- ۵- روش مفاد بند های (۳ و ۴) برای اصلاحات در مورد ماده (۲۳) مربوط به تعداد کشور های عضو کمیته بین الدولتی، قابل اعمال نیست، بلافاصله پس از تصویب لازم الاجراء می‌شوند.

۶- دولت یا سازمان منطقه ای اقتصادی موضوع ماده (۲۷) که پس از لازم الاجراء شدن اصلاحاتی، عضو میثاق شده باشد، طبق پاراگراف (۴) این ماده، در صورت عدم امکان ابراز نیت متفاوت خود:

الف- عضو این میثاق چنانچه اصلاح شده و یا.

ب- عضو این میثاق اصلاح نشده، مانند اعضای که هنوز اصلاحات میثاق را نه پذیرفته اند.

متون معتبر

ماده سی و چهارم:

این میثاق به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی تنظیم شده است و هر شش متن دارای اعتبار یکسان است.

ثبت

ماده سی و پنجم:

طبق ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد، این میثاق به درخواست مدیر عمومی یونسکو در سکرتریت سازمان ملل متحد، ثبت خواهد شد.

ضمیمه

رویه حل اختلافات

کمیسیون حل اختلافات

ماده ۱:

به درخواست هر یک از طرفین اختلاف، یک کمیسیون حل اختلاف باید ایجاد شود. کمیسیون در صورتی که طرفین به شکل دیگری توافق نکرده باشند، از (۵) عضو تشکیل می شود. هر یک از طرفین دو نفر را تعیین می کنند و رئیس کمیسیون توسط چهار نفر معرفی شده، تعیین می شود.

اعضای کمیسیون حل اختلافات

ماده ۲:

در اختلافات میان بیش از دو کشور متعاهد، اعضای دارای منافع مشترک با توافق یکدیگر نمایندگان خود را انتخاب می کنند و اگر دو یا چند کشور متعاهد، منافع مشترکی ندارند، یا با وجود منافع مشترک به توافق نمی رسند، باید نمایندگان خود را به صورت مجزا تعیین کنند.

انتصابات

ماده ۳:

اگر کشور های متعاهد ظرف دو ماه پس از درخواست تشکیل کمیسیون، نماینده ای را تعیین نه کنند، مدیر عمومی یونسکو به تقاضای عضو درخواست کننده، ظرف دو ماه کار انتخابات را انجام خواهد داد.

رئیس کمیسیون

ماده ۴:

اگر رئیس کمیسیون، تا دو ماه پس از انتخاب آخرین عضو کمیسیون تعیین شود، مدیر عمومی یونسکو به تقاضای عضو درخواست کننده ظرف دو ماه رئیس کمیسیون را تعیین خواهد کرد.

تصمیمات

ماده ۵:

کمیسیون حل اختلاف باید تصمیمات خود را با اکثریت آرای اعضای خود اتخاذ نماید. این کمیسیون رویه خاص خود را تعیین خواهد کرد مگر اینکه طرفین اختلاف بر روش دیگری توافق کرده باشند این کمیسیون باید پیشنهادی برای حل اختلاف ارایه دهد و طرفین اختلاف باید با حسن نیت آنرا بپذیرند.

عدم توافقات

ماده ۶:

تصمیم‌گیری در خصوص عدم توافق در مورد صلاحیت کمیسیون حل اختلاف بر عهده کمیسیون است.

ACKU